

9η Ιουλίου

Το Η 9η Ιουλίου του 1821 εν Λευκωσία Κύπρου είναι γνωστό ποίημα του Κύπριου ποιητή, ΒασίληΜιχαηλίδη. Αναφέρεται στον απαγχονισμό του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Κυπριανού στις 9 Ιουλίου 1821 και γράφτηκε στην κυπριακή διάλεκτο. Το ποίημα φαίνεται να γράφτηκε την περίοδο 1884-1895 και εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1911. Το ποίημα χωρίζεται σε 24 ραψωδίες και έχει 560 δεκαπεντασύλλαβους στίχους.

Ιστορικό υπόβαθρο

Ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός

Στις αρχές του 19ου αιώνα στην Κύπρο επικρατεί Τουρκοκρατία. Το 1804, οι Κύπριοι οδηγούνται σε επανάσταση, η οποία τελειώνει με αποτυχία και με την κατατόμηση του δραγουμάνου ΧατζηγεωργάκηΚορνέσιου, το 1809 - ένα χρόνο αργότερα, τη θέση του παίρνει ο Κυπριανός.

Η ημερομηνία μύησης του Κυπριανού στη Φιλική Εταιρεία παραμένει άγνωστη. Ωστόσο, το 1820, φιλοξενεί τον Φιλικό Δημήτριο Ίπατρο και του υπόσχεται οικονομική βοήθεια για την επανάσταση των Ελλήνων. Αργότερα, τον Οκτώβριο του ίδιου έτους, ο Αντώνιος Πελοπίδας (υπό τις διαταγές του Αλέξανδρου Υψηλάντη), στάλθηκε να παραλάβει την εισφορά του Αρχιεπισκόπου.

Η Φιλική Εταιρεία αποφάσισε να μην εμπλακεί η Κύπρος σε ένοπλο αγώνα, καθώς ήταν επικίνδυνη η γεωγραφική της θέση, αλλά να περιοριστεί στην υλική βοήθεια. Όταν ξεκίνησε η Επανάσταση, ο Τούρκος σουλτάνος διέταξε την αφοπλισή των Κυπρίων - κάτι που έγινε χωρίς αντίσταση. Ο Κυπριανός προσπάθησε να πείσει τους Κύπριους να υπακούσουν (κάτι παρόμοιοέκανε και ο Πατριάρχης Γρηγόριος Ε') και διαβεβαίωσε τον Τούρκο κυβερνήτη, Κιουτσούκ Μεχμέτ, για την υπακοή των Ελλήνων.

Παρά τις προσπάθειες αυτές, ο Αρχιμανδρίτης Θεοφύλακτος Θησεύς διένειμε προκηρύξεις στη Λάρνακα, με σκοπό να ξεσηκώσει σε αγώνα τους Έλληνες της Κύπρου - κάτι που έχει καταγγελθεί από τον Τούρκο κυβερνήτη στην Υψηλή Πύλη. Ο σουλτάνος επέτρεψε στον Κιουτσούκ να συλλάβει, να δημεύσει την περιουσία και να εκτελέσει αυτούς που συμμετείχαν σ' αυτό το κίνημα.

Στις 9 Ιουλίου (ημέρα Σάββατο), πρώτοισκοτώθηκαν ο Κυπριανός και οι Μητροπολίτες Πάφου, Κιτίου και Κηρυνείας (νυν Κερύνεια) - αργότερα, στην Κύπρο έφθασαν 4.000 στρατιώτες από την Αίγυπτο, οι οποίοιτρομοκράτησαν τον πληθυσμό της Κύπρου. Τα λείψανα τους έχουν δοθεί την 10η Ιουλίου, ημέρα Κυριακή, σε ομάδα από ιερείς, οι οποίοι τα έθαψαν στον περίβολο του ναού της Παναγίας Φανερωμένης (Λευκωσία) - αργότερα, εκεί κτίστηκε Μουσουλείο, όπου φυλάγονται μέχρι σήμερα τα οστά.

Οι εκτελέσεις συνεχίστηκαν ως τις 14 Ιουλίου και είχαν ως αποτέλεσμα τον θάνατο 470 ή 486 ανθρώπων - 36 Κύπριοι εξισλαμίστηκαν (αν και μερικοί απ' αυτούς επανήλθαν στη χριστιανική πίστη) και κατάφεραν να γλιτώσουν τον θάνατο.

Η Κύπρος αν και δε μετείχε ενεργά στον ένοπλο αγώνα πλήρωσε το ίδιο τίμημα που πλήρωσε ολόκληρος ο Ελληνισμός διότι η μοίρα ήταν κοινή αφού οι εθνικοί πόθοι για ελευθερία και στην Ελλάδα και στην Κύπρο ήταν οι ίδιοι.

Κεντρική Ιδέα:

Η θυσία των επισκόπων και των προκρίτων της Κύπρου για χάρη της ελευθερίας. Στο ποίημα από τη μια προβάλλεται η τουρκική βαρβαρότητα και από την άλλη η περήφανη ελληνική ψυχή σε όλο της το μεγαλείο. Το στόμα του αρχιεπισκόπου Κυπριανού γίνεται το στόμα ολόκληρου του υπόδουλου ελληνισμού του νησιού, ο οποίος υφίσταται την αδικία και την ατίμωση, διατηρεί όμως την αξιοπρέπεια και τον πόθο για λευτεριά. Το αίμα που χύνεται δεν πάει χαμένο. Αντίθετα ποτίζει το δέντρο της ελευθερίας που αργά ή γρήγορα θα δώσει καρπούς. Ο αρχιεπίσκοπος ήταν ο εθνάρχης που θυσιάστηκε για το ποίμνιό του και τα ιδανικά του Ελληνικού γένους.

Πλοκή

Το ποίημα αρχίζει με την εμφάνιση ανέμων στην Τουρκία, ενώ στην Κύπρο επικρατεί ησυχία. Μετά από σύσκεψη των Τούρκων αξιωματικών και διοικητών της Κύπρου, ο Κκιόρογλου (Τούρκος αξιωματούχος) επισκέπτεται τον Κυπριανό και προσπαθεί να τον πείσει να φύγει από την Κύπρο ή τουλάχιστον να μεταμφιεστεί και να πάει στην Λάρνακα, αλλά ο Κυπριανός αρνείται.

Την επόμενημέρα, ο Κυπριανός κατευθύνεται στην Αρχιεπισκοπή, όπου εμφανίζεται να κλαίει μπροστά στην εικόνα της Παναγίας - τότε έξω από την εκκλησία εμφανίζονται Τούρκοι στρατιώτες, οι οποίοι ήρθαν να συλλάβουν τον Κυπριανό. Αφού καίει μερικά έγγραφα, ο Κυπριανός παραδίνεται στους Τούρκους, που τον παρουσιάζουν στον Μουσελλίμ-αγάν (Τούρκος διοικητής) - αυτός τον κατηγορεί για προπαγάνδα κατά των Τούρκων, η οποία έχει σκοπό να ξεσηκωθούν οι Ρωμιοί (Έλληνες) και δηλώνει ότι θα συγκεντρώσει όλους τους Ρωμιούς στο Σαράγιον και θα σκοτώσει όλους τους επισκόπους.

Παρ' ολ' αυτά, ο Κυπριανός δηλώνει ότι οι Κύπριοι δεν έχουν όπλα καθώς οι Τούρκοι τους τα πήραν και ότι η καρδιά τους είναι καθαρή. Στη συνέχεια, ο Τούρκος διοικητής αναφέρει ότι έχει έγγραφα που έδιναν οι καλόγεροι για να ξεσηκώσουν τον κόσμο, αλλά ο Κυπριανός συνεχίζει να λέγει ότι αυτό μπορεί να έγινε κρυφά από την Εκκλησία. Ο Μουσελλίμαγας δηλώνει ότι θα αφανίσει ολόκληρο τον ελληνισμό, αλλά ο Κυπριανός δηλώνει ότι η Ρωμιοσύνη θα χαθεί μόνο όταν χαθεί ο κόσμος.

Ο Μουσελλίμ αγάς δίνει την ευκαιρία στον Κυπριανό να γλιτώσει, αλλά αυτός αρνείται, και ο Τούρκος διοικητής καλεί τον βοσκό Δημήτριο να μαρτυρήσει εναντίον του Κυπριανού, ο οποίος όμως προσπαθεί να πείσει τον Μουσελλίμαγά ότι η δολοφονία του Κυπριανού αποτελεί αμαρτία και θα είναι άδικη.

Ο Κυπριανός οδηγείται στη φυλακή, όπου βρίσκονται και άλλοι τέσσερις επισκόποι, αλλά τότε εμφανίζεται ο γιος του Κκιόρογλου, ο οποίος προσπαθεί να πείσει τον Κυπριανό να φύγει - ο Αρχιεπίσκοπος αρνείται, αλλά ευχαριστεί τον γιο του Κκιόρογλου. Μετά, οι ιερείς παρουσιάζονται να προσεύχονται και να ζητούν από τον Θεό να συγχωρέσει τους Τούρκους, να δώσει επιτέλους ελευθερία στη φυλή τους (στους Ρωμιούς), να τους συγχωρέσει και να τους δεκτεί.

Ο Μουσελλίμαγας επισκέπτεται τη φυλακή και τους ανακοινώνει ότι ήρθε η ώρα του θανάτου τους. Ο Κυπριανός τον προειδοποιεί ότι οι θάνατοι τους δεν θα ωφελήσουν τους Τούρκους, αλλά θα τους προκαλέσει προβλήματα. Ο Κκιόρογλου προσπαθεί μάταια να πείσει τον Μουσελλίμαγά ότι ο απαγχονισμός του Κυπριανού μπορεί να προκαλέσει μπελάδες και ότι πρέπει να ψάξουν στα σπίτια των Κυπρίων, μήπως και βρουν όπλα για να αποδεικτεί η κατηγορία, αλλά ο Μουσελλίμαγας δηλώνει ότι δεν φοβάται τους Κύπριους.

Οι Τούρκοι στρατιώτες (αναφερόμενοι ως Τζελλάττηδες) αποκεφάλισαν τους τρεις επισκόπους και τον βοσκό Δημήτριο και κρέμασαν τον Κυπριανό. Τα πτώματα τους έμειναν εκεί χωρίς να θαφτούν, γι' αυτό και μερικοί εμφανίστηκαν μπροστά στον Τούρκο διοικητή ζητώντας να θάψουν τον Κυπριανό και τους άλλους τέσσερις, αλλά ο Μουσελλίμαγας αρνείται - έτσι τελειώνει η ιστορία.

ΤΕΧΝΙΚΗ-ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ

Γλώσσα: Το ποίημα είναι επικολυρικό, γραμμένο στην **Κυπριακή διάλεκτο** της εποχής. Είναι η φυσική γλώσσα του ποιητή, την οποία ξέρει χορταστικά και στην οποία κινείται με άνεση. Μετατρέπεται η γλώσσα που μιλά σε ποίηση με ζηλευτή επιτυχία.

Στίχος και μέτρο: Ο στίχος του είναι ευκίνητος, καθαρός και με διαυγέστατο νόημα. Αυτοδίδακτος καθώς είναι, γράφει μέσα από την ψυχή του χωρίς προσποίηση, χωρίς επιτήδευση. **Το μέτρο είναι δεκαπεντασύλλαβο και χρησιμοποιείται με πολλή τέχνη σταυρωτή και πλεκτή ομοιοκαταληξία** η οποία δίδει στο ποίημα ένα ξεχωριστό φωνητικό άκουσμα.

Αφηγηματικές τεχνικές: Χρησιμοποιεί σε μεγάλο μέρος του ποιήματος τον **διάλογο** τον οποίο εναλλάσσει με την **αφήγηση** των γεγονότων. Με τον διάλογο καταφέρνει να δώσει στο ποίημα ζωντάνια, θεατρικότητα και δραματικότητα. Η θεατρικότητα είναι εμφανής και σε πολλές σκηνές στο ποίημα στις οποίες είναι σαν να δίνει κάποιος σκηνοθετικές οδηγίες.

Το ποίημα έχει πολλές **εικόνες** με τις οποίες καταφέρνει να δώσει στο κείμενο δραματικότητα και να ζωντανέψει μπροστά στα μάτια μας όλα τα δραματικά γεγονότα που μας αφηγείται.

Επίσης το κείμενο έχει:

- μεταφορές που ενισχύουν τον επικό χαρακτήρα του κειμένου
- Αντιθέσεις
- Υπερβολές
- Παρομοιώσεις
- Ρητορικές ερωτήσεις

Ύφος: Επικολυρικό

Ανάλυση

Αντάν* αρτζέψαν* οι κρυφοί ανέμοιτζιεφυσούσαν
τζιαρκίνησεν εις την Τουρτζιάν να κρυφουσυννεφκιάζει
τζαι 'πού τες τέσσερις μερκές τα νέφη εκουβαλούσαν,
ώστι* να κάμουν τον τζαιρόν ν' αρτζεύκει να στιβάζει*
είσενσγοιαν* είχαν ούλοι τους τζ' η Τζύπρου το κρυφόν της 5
μες στους ανέμους τους κρυφούς είσεν το μερτικόν της.
Τζιαντάνεφάνην η 'στραπή* εις του Μωριά τα μέρη*
τζιεξάπλωσεντζιακούστηκεν παντού η πουμπουρκά* της
τζι ούλα ξιλαμπρατζίσασιν,* τζαι θάλασσα τζαιξέρη,*
είσενσγοιαν είχαν ούλοι τους τζ' η Τζύπρου τα κακά* της. 10

Κρυφοί ανέμοι: Επαναστατικές εστίες μέσα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Μέσα στο γενικότερο επαναστατικό πνεύμα του Ελληνισμού και της προετοιμασίας για το ξέσπασμα του αγώνα η Κύπρος δεν ήταν απύουσα.

Μωριάς=> Πελοπόννησος=>τόπος που ξέσπασε η Ελληνική Επανάσταση.

Η εικόνα της καταιγίδας και των νεφών που συγκεντρώνονται μαζί με τις αστραπές και τις βροντές είναι μια **αλληγορία**(=>Είναι μια μεταφορική φράση η οποία κρύβει νοήματα διαφορετικά από εκείνα που δηλώνουν οι λέξεις της (άλλα λέγονται και άλλα εννοούνται)για τα ιστορικά γεγονότα του ξεσπάσματος της Ελληνικής Επανάστασης.

Μεταφορά: περιγράφεται το σκηνικό της καταιγίδας που μεταφορικά υποδηλώνει την περίοδο της μεγάλης ελληνικής επανάστασης. Οι άνεμοι, τα νέφη, η αστραπή, η βροντή μετέχουν σε μια μεταφορική εικόνα η οποία αποδίδει την προετοιμασία και το ξέσπασμα του αγώνα για την απελευθέρωση της Ελλάδας , γεγονός που δεν αφήνει την Κύπρο ως κομμάτι του Ελληνισμού ανεπηρέαστη.

Μιαννύχταν, νύχτανσιανήν, τζαιρόνΔευτερογιούνην,
νύχτανΠαρασσευκόνυχταν, που τ' άστρα μιλιούνια
ελάμπασιν 'πού πανωθκιδόν* τζι εν εύρισκες ρουθούνιν
μέσα στις Χώρας* τα στενά, στις Χώρας τα καντούνια·
σιανεμιά,* δεν άκουες δεντρούδιν να ταραξει 15
μήτε του σύλλουλάξιμον* μέπετεινόν να κράξει'*

ήτουν μια νύχτα μουλλωτή, * μια νύχτα μουρρωμένη, *
που θάρρειες πως χώννεται 'πού του Θεού την κρίσην·
σε τέθοκοιαννύχτανσιανήν οι Τούρτζοιβαδωμένοι*
μες στο Σαράγιον* είχασινμιάλον μετζιλίσιν. * 20

Χώρος: Λευκωσία

Χρόνος: Νύχτα καλοκαιρινή, Ιουλίου

Μια καλοκαιρινή νύχτα του Ιουλίου κάτω από τον έναστρο ουρανό δεν υπήρχε καμία ανθρώπινη κίνηση και επικρατούσε απόλυτη ησυχία. Ακόμα και ο ίδιος ο Θεός απέχει από αυτή τη νύχτα άρα ότι θα εξελιχθεί δεν θα έχει τη Θεϊκή έγκριση. Ο αφηγητής προετοιμάζει (προϊδεάζει) τον αναγνώστη για την αρνητική εξέλιξη των γεγονότων. Ήδη οι Τουρκικές αρχές αποφασίζουν για τις εκτελέσεις.

Οι πρώτες δύο στροφές λειτουργούν ως εισαγωγή στο ποίημα και κυριαρχεί η περιγραφή. Ο ποιητής σκηνοθετικά, προχωρώντας από το γενικό στο μερικό (Οθωμανική Αυτοκρατορία->δράση των Ελλήνων->Κύπρο-Λευκωσία->μέγαρο του Τούρκου διοικητή) πετυχαίνει να δώσει την εικόνα της εποχής και να στήσει το σκηνικό.

Εικόνες: οπτικές και ακουστικές

Αναδίπλωση: (Μια λέξη ή μικρή φράση επαναλαμβάνεται αμέσως μετά, για δεύτερη φορά, συνήθως με έναν πρόσθετο προσδιορισμό.) => **μια νύχταν, νύχτανσιανήν**

Επαναφορά: (Μια λέξη ή φράση επαναλαμβάνεται («επαναφέρεται», επανέρχεται) στην αρχή δύο ή περισσότερων διαδοχικών προτάσεων (ή: δύο ή περισσότερες διαδοχικές προτάσεις αρχίζουν με την ίδια λέξη ή φράση) => **νύχταν Παρασσευκόνυχταν**

Επανάληψη 1^{ου} ημιστιχίου στο 2^ο : => **μέσα στις Χώρας...στης Χώρας**

Προσωποποίηση: => **νύχτα μουλωτή, μουρρωμένη**

Συνεκδοχή: (Οι λέξεις δε χρησιμοποιούνται με την αρχική τους σημασία, αλλά με διαφορετική, που έχει βέβαια κάποια σχέση με την αρχική) => **εν εύρισκες ρουθούνιν**

Ομοιοκαταληξία: χιαστή α-γ, β-δ

Πολυσύνδετο: (Τρεις ή περισσότεροι όμοιοι όροι ή όμοιες προτάσεις συνδέονται με συμπλεκτικούς ή διαχωριστικούς συνδέσμους.) => **μήτε του σύλλουλάξιμονμέπετεινόν να κράξει**

Στροφές 3-7

Διαλογική σκηνή μεταξύ Κκιόρογλου και Αρχιεπισκόπου Κυπριανού:

->Προσπάθεια Κκιόρογλου να διασώσει τον Αρχιεπίσκοπο

->Άρνηση του Αρχιεπισκόπου να φύγει φοβούμενος αντίποινα στον λαό.

->Φαίνεται η φιλική σχέση των δύο ανδρών.

->Παρουσίαση της συναισθηματικής κατάστασης των δύο κάτι που δείχνει το λυρικό στοιχείο στο ποίημα.

Χαρακτηρισμός Κκιόρογλου:

Ανθρώπινος->προσπαθεί να δώσει διέξοδο στον Αρχιεπίσκοπο τον οποίο σέβεται και εκτιμά, είναι δίκαιος αφού ξέρει πως η καταδίκη του Αρχιεπίσκοπου είναι άδικη γι' αυτό προσπαθεί να τον σώσει, έχει καλή καρδιά και δεν περιορίζεται από θρησκεία και καταγωγή για να κάνει το καλό και το σωστό.

Μεταφορές:

Στην 4^η στροφή η φράση **στο σέριν του τον θάνατον, στο σέριν του την κρίση**μιλώντας για τον Μουσελίμ αγά, αποδίδει με παραστατικότητα την απόλυτη εξουσία της Τουρκικής διοίκησης στον ελληνικό κυπριακό λαό.

Στην 7^η στροφή ο στίχος **θωρώ σε με καλόν γάλαν πως είσαι βυζασμένος**υποδηλώνει την καλή ανατροφή του Κκιόρογλου και την καλή του ψυχή σε αντίθεση με τη βαρβαρότητα των ομοεθνών του.

Αντίθεση:

Στην 5^η στροφή οι στίχοι:

ας με σκοτώσουσινεμέντζι οι άλλοι να γλιτώσουν.

Δεν φεύκω, Κκιόρογλου, γιατί, αν φύω, ο φευκός μου

εννά γενεί θανατικόν εις τους Ρωμιούς του τόπου.

Να βάλω την συρτοθηλιάν* εις τον λαιμόν του κόσμου;

Παρά το γαίμαν τους πολλούς έν' κάλλιον του 'πισκόπου». 5

υποδηλώνουν τη θυσία του ενός για το καλό των πολλών.

Ρητορικές ερωτήσεις:

Στην 5^η στροφή στον στίχο:

Να βάλω την συρτοθηλιάν* εις τον λαιμόν του κόσμου;

Ο Αρχιεπίσκοπος δηλώνει τη θέλησή του να μη θέσει το ποίμνιό του σε κίνδυνο.

Στη συνέχεια του ποιήματος:

Με το ξημέρωμα ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός πηγαίνει στην εκκλησία, προκειμένου να λειτουργήσει για τελευταία φορά, καθώς γνωρίζει πως επίκειται η σύλληψή του. Γι' αυτό και προσεύχεται με θέρμη και συγκίνηση στην Παναγία, επικαλούμενος τη βοήθειά της, ενώ παράλληλα ζητά και τη συγχώρηση των πιστών. Όντως, με το τέλος της ακολουθίας, εμφανίζεται το τουρκικό στρατιωτικό απόσπασμα, που θα τον οδηγήσει στον Μουσελίμ-Αγά. Ο τούρκος διοικητής θα του αποκαλύψει τη διαταγή του Σουλτάνου για την παραδειγματική τιμωρία του ίδιου και άλλων κληρικών, με την κατηγορία της συνωμοσίας και της στάσης εναντίον της οθωμανικής εξουσίας στο νησί, όπως επίσης και για τη φημολογούμενη συμμετοχή των Ελλήνων της Κύπρου στον γενικότερο ξεσηκωμό του Γένους. Η άρνηση του Αρχιεπισκόπου δεν πείθει τον τούρκο δυνάστη, που θα επικαλεστεί στη συνέχεια ψευδείς και με βία εξασφαλισμένες μαρτυρίες, για να στηρίξει τις κατηγορίες του. Η στιχομυθία των δύο ανδρών αποκαλύπτει εκ νέου το ακλόνητο της απόφασης του κύπριου ιεράρχη να μην ενδώσει σε οποιεσδήποτε απειλές ή ανταλλάγματα του προσφερθούν σε περίπτωση συνεργασίας του με τους Οθωμανούς, προσδίδοντας με τον τρόπο αυτό στο κυπριακό επεισόδιο του 1821 συμβολικές προεκτάσεις και μια διαχρονική ποιητική σύλληψη της βαθύτερης ουσίας και του αδούλωτου πνεύματος της Ρωμιοσύνης.

Στροφές 18-21

Σ' αυτές τις στροφές βλέπουμε τον διάλογο του σκληρού Τούρκου διοικητή Μουσελίμ αγά που προσπαθεί μια με φοβέρες και μια με προτρεπτικά λόγια να του ομολογήσει κάτι που δεν έκανε ο Αρχιεπίσκοπος όμως ο Κυπριανός δεν παίρνει από λόγια και είναι έτοιμος να θυσιάσει για την πατρίδα του.

Η απάντηση του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού περιέχει τον ορισμό της Ρωμιοσύνης, δηλαδή παρουσιάζεται η ιδέα του Β. Μιχαηλίδη για τον Ελληνισμό σε μια εποχή μάλιστα που ο ίδιος ζει κάτω από τη διοίκηση των Άγγλων (περίοδος Αγγλοκρατίας) στο νησί που γνωρίζουμε πόσο προσπάθησαν να σβήσουν το στοιχείο της ελληνικής ταυτότητας των Ελληνοκυπρίων.

Χαρακτηριστικά της Ρωμιοσύνης (του Ελληνισμού):

- Ο Ελληνισμός υπάρχει από καταβολής κόσμου, αυτό δείχνει τη διαχρονικότητα του Ελληνισμού από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα.
- Κανένας από του πολλούς εχθρούς και κατακτητές της δεν κατάφερε να την εξαφανίσει γιατί είναι ανθεκτική και ικανή να επιβιώνει αφού είναι προστάτης της ο Θεός. Ελληνισμός και Χριστιανισμός πορεύονται μαζί στην ιστορία.

***«Η Ρωμιοσύνη έν' φυλή συνότζαιρη* του κόσμου,
κανένας δεν ευρέθηκεν για να την ιξιλείψει,
κανένας, γιατί σσέπει* την 'πού τα 'ψη* ο Θεός μου.***

Παρομοιώσεις της Ρωμιοσύνης:

*Σφάξε μας ούλους τζι ας γενεί το γαίμαν μας αυλάτζιν,
κάμε τον κόσμονματζελειόν* τζαι τους Ρωμιούς τραούλλια,*
αμμά* 'ξερε πως ίλαντρον* όντας κοπέι καβάτζιν,*
τριγύρου του πετάσσουνται τρακόσια παραπούλια.*
Το 'νίν* αντάν να τρώ' την γην, τρώει την γηνθαρκέται,* 185
μα πάντα τζείνοντρώετατζαιτζείνον καταλυέται.**

=>αυλάκι με αίμα που ρέει και δεν στερεύει

=>τράγοι που σφάζονται χωρίς όμως να εκλείπουν

=>λεύκα που κόβεται αλλά βγάζει παραφυάδες

=> γη/χώρα που ενώ τη σκάβει το αλέτρι τελικά αντί να φθείρεται αυτή φθείρεται το αλέτρι.

Με τις πιο πάνω παρομοιώσεις περιγράφεται η ελληνική ψυχή που οι αντιξοότητες την κάνουν πιο δυνατή και ο εχθρός όσο και να προσπαθεί δεν πρόκειται ποτέ να κάμψει το ελληνικό φρόνημα αντίθετα εδώ το αδικοχαμένο αίμα των δεσποτάδων θα γίνει το δικό τους καμίνι των Τούρκων και θα καταστραφούν.

Μεταφορά:Στην 20^η στροφή ο στίχος *μεν μάσεσαι την θάλασσαν να την ιξιντιλήσεις*, αποδίδει το μάταιο της προσπάθειας του Μουσελίμ αγά να πείσει τον Αρχιεπίσκοπο να προδόσει τον λαό και τον αγώνα του. Ο στίχος *τον ήλιον με το φύσημαν μπορείς να τον ισβήσεις;με το ρητορικό ερώτημα και τη μεταφορά* εκφράζει και πάλι αυτή τη ματαιότητα.

Αντίθεση:

Στη 19^η στροφή οι στίχοι με το ρητορικό ερώτημα

εμάς με σέρκαόφτζαιρα γιατί να μας πειράξεις,*

πού 'μαστον δίχως άρματα τζιείμαστοννεπαμένοι;

Δείχνουν την αντίθεση ανάμεσα στους λαούς που πολεμούν την Οθωμανική αυτοκρατορία με τους άοπλους Κύπριους που τιμωρούνται άδικα από τους Τούρκους.

Υπερβολή:

Στη 18^η στροφή οι στίχοι

«Η Ρωμιοσύνη έν' φυλή συνότζαιρη του κόσμου,*

κανένας δεν ευρέθηκεν για να την ιξιλείψει,

κανένας, γιατί σσέπει την 'πού τα 'ψη* ο Θεός μου.*

Η Ρωμιοσύνη εννά χαθεί, όντας ο κόσμος λείπει!

Αποδίδουν τη διαχρονικότητα της Ελληνικής φυλής η οποία κατορθώνει να επιβιώνει πάντα παρά τις όποιες αντιξοότητες σε πείσμα των καιρών και των δυνατών.

Στη συνέχεια του ποιήματος:

Στις καταληκτικές στροφές του ποιήματος, κορυφώνεται η δραματική ένταση του έπους με τον απαγχονισμό του Κυπριανού και τον αποκεφαλισμό των υπολοίπων. Το μαρτύριο των αθών θυμάτων αυτής της σκευωρίας ολοκληρώνεται έτσι, οδηγώντας τον Αρχιεπίσκοπο και τους άλλους κληρικούς (ακόμη και τον φτωχό βοσκό από τη Μαλούντα, τον Δημήτρη, που είχε εξαναγκαστεί να ψευδομαρτυρήσει) στο πάνθεον των καθγιασμένων μέσω της θυσίας τους ηρώων και, αντίθετα, τον τούρκο διοικητή στην έσχατη «ύβρη», που δεν είναι άλλη από την άρνησή του να παραδώσει τα άψυχα σώματα των νεκρών για την πρέπουσα ταφή. Εντύπωση προκαλεί και πάλι η διάκριση που γίνεται μεταξύ των Τούρκων, στρατιωτικών και αξιωματούχων από τη μια, και των ντόπιων Τουρκοκυπρίων από την άλλη, που παρακολουθούν από κοντά τα τραγικά γεγονότα, συμπάσχοντας τους άτυχους Ρωμιούς και καταδικάζοντας σιωπηλά τη βαναυσότητα των ομοεθνών τους.

Στροφές 53-55

Στις στροφές αυτές περιγράφεται η εκτέλεση του Αρχιεπισκόπου, των δεσποτάδων και του βοσκού Δημήτρη. Σ' αυτές τις στροφές φαίνεται το υψηλό φρόνημα του Αρχιεπισκόπου που μέχρι την τελευταία στιγμή, αν και ανθρώπινα φαίνεται να συγκλονίζεται από τον επερχόμενο θάνατό του, δεν κάμπτεται και μαρτυρά για την πατρίδα του. Συγκινητική είναι και η τελευταία του προσευχή με την οποία ζητά από τον Θεό να προστατέψει την πατρίδα του και να της δώσει την πολυπόθητη ελευθερία. Αξιοσημείωτη είναι και η συμπεριφορά των Τουρκοκυπρίων, που λυτούνται πολύ, απέναντιστις εκτελέσεις και ιδιαίτερα απέναντι σε εκείνη του Αρχιεπισκόπου.

Μεταφορά: Στην 54^η στροφή τα **δκουσείλη καμένα** του Αρχιεπισκόπου αποδίδουν την απογοήτευση και τον καημό του ανθρώπου που αν και αποφασισμένος να θυσιάσει βλέποντας το τέλος να πλησιάζει συγκλονίζεται. Αυτή η ανθρώπινη διάσταση του μεγεθύνει ακόμα περισσότερο τη θυσία του.

Ερωτήσεις:

1. Να χαρακτηρίσετε τον Αρχιεπίσκοπο Κυπριανό και τον Μουσελίμ αγά σύμφωνα με τις στροφές του ποιήματος της 9^{ης} Ιουλίου που διδαχτήκατε.
2. Πώς αντιμετωπίζουν το γεγονός της εκτέλεσης του Αρχιεπισκόπου οι Τουρκοκύπριοι και τι φανερώνει η αντίδρασή τους αυτή;
3. Να συνδέσετε το γεγονός που περιγράφει ο Βασίλης Μιχαηλίδης στην 9^η Ιουλίου με την εποχή που ζει και να εξηγήσετε τι μήνυμα θέλει να περάσει ο ποιητής μέσα από το ποίημα του αυτό.